

Стенографски дневник

НА

21. заседание

Петък, 20 декември 1946 г.

(Открито в 15 ч. 43 м.)

Председателствувал председателят Васил Коларов, Секретари: Ефрем Митев и Тодор Тихолов.

СЪДЪРЖАНИЕ

	Стр.	Стр.
Съобщения:		Говорили: Недялко Атанасов 271
Отпуски	269	М-р д-р Иван Стефанов 272, 273
Запитване	269	х. Атанас Попов 273
Питания	269	Пеко Таков 274
По дневния ред:		3. За изменение и допълнение на закона за гербовия налог. (Второ четене) 276
Законопроекти: 1. За намаление дневните и квартирни пари на народните представители от Великото народно събра- ние (Второ четене) 269		Попълване бюрото на Събранието с един подпредседател 277
Говорали: Христо Пунев 269		Избиране за подпредседател на Великото народно събрание народния представител Петър Каменов 278
Петър Божинов 270		Полагане клетва от същия 278
2. За изменение бюджетите на някои министерства за 1946 бюджетна година, (Второ четене) 271		Дневен ред за следващото заседание 279

(При влизането в залата на председателя Васил Коларов в 15 ч. 41 м. народните представители от мнозинството го посрещнаха със ставане на крака и продължителни ръкоплескания.)

При влизането в залата на министър-председателя Георги Димитров в 15 ч. 42 м. народните представители от мнозинството го посрещнаха с продължителни ръкоплескания и ставане на крака)

Председател Васил Коларов: (Звъни) Присъствуват нужното число народни представители. Обявявам заседанието за открито.

(От заседанието отсъствуват следните народни представители: д-р Александър Бонкин, Александър Найденов, Александър Петров, Анастас Циганчев, Анастасия Василева, Ангел Държанския, Андрей Михайлов, Андрей Пенев, Асен Стамболийски, Билял Мурадов, Борис Николов, Васил Василев, Васил Петков, д-р Васил Ханджиев, Васил Караджов, Вида Василева, Витко Цветков, Вичо Начев, Вълчо Ненков, Георги Божилов, Георги Марков, Георги Колев, Георги Добрев, д-р Георги Славчев, Груди Атанасов, Дамян п. Христов, Деню Николов, Димитър Греков, Димитър Петров, Димо Костадинов, Дичо Тодоров, Доноу Сербезов, Емил Ангелов, Запрян Джонгов, Иван Василев, Иван Николов, Иван Чонос, Иван Зурлов, Иван Чуков, Йордан Костов, Йордан Панайотов, Кало Малев, Кирил Клисурски, д-р Костадин Мичев, Костадин Велев, Костадин Горбанов, Крум Славов, Крум Илиев, Крум Кюляков, Къню Георгиев, Марин Маринов, Мата Туркелжиева, Недко Ботев, Никола Тодоров, Никола Палагачев, Пело Пеловски, Петко Петков, Петко Лалов, Петър Братков, Сабри Мехмедов, Сава Дълбоков, Слав Баджиков, Слави Пушкаров, Станка Димитрова, Стела Благоева, Стефан Панов, Стою Неделчев, Стоян Кърлов, Стратия Екертлев, Тано Цолов, Тачо Даскалов, Титко Черниковлев, Тодор Павлов, Тодор Гичев, Тоню Бонев, Хафуз Генджев, Христо Джовджоров, Христо Попов, Христо Каркъмов)

Председателството е разрешило отпусък на следните г-да народни представители: Александър Д. Петров — 1 ден, Асен Атанасов Попов — 1 ден, Асен Чапкънов — 1 ден, Дамян п. Христов — 2 дена, Дончо Досев Дончев — 2 дена, Запрян Джонгов — 1 ден, Иван Попов — 3 дни, Панчо Жеков — 2 дена, Христо Г. Попов — 1 ден, Христо М. Каркъмов — 1 ден и Янко Атанасов Димов — 1 ден.

Постъпили са заявления от двама народни представители, които вече са се ползували с по 20 дни отпусък. Съгласно правилника, Събранието трябва да даде своето съгласие за това.

Народният представител Петър Йовчев Бобчев иска още 6 дни отпусък. Които са съгласни да му се разреши 6 дни отпусък, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство. Събранието приема.

Народният представител Янко Димитров Костадинов иска 4 дни отпусък. Които са съгласни да му се разреши 4 дни отпусък, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство. Събранието приема.

Постъпило е запитване от народния представител Петър Божинов Трифонов до г-на министра на земеделието и търговията по отношение приложението на чл. 36 от закона за трудовата posesbна собственост.

Постъпило е питане от народния представител г-н Йордан Кочавчев до г-на министра на финансите относно неизплатените вноски от заема за свободата.

Постъпило е питане от народния представител Рангел Василев Даскалов до г-на министра на търговията относно внесените на пазара ябълки от Пловдивска околия.

Постъпило е питане от народния представител Иван Неделчев Дуков до г-на министра на търговията относно определената на лозарите-производители вноската за изравнителния фонд.

Тези питання и запитването ще бъдат изпратени на г-да министрите.

Пристъпваме към дневния ред, първа точка:

Второ четене на законопроекта за намаляване на дневните и квартирните пари на народните представители от Великото народно събрание.

Моля г-на докладчика да докладва законопроекта.

Докладчик Кирил Лазаров (к): (От трибуната) Г-жи и г-да народни представители! Бюджетарната комисия разгледа внесеното предложение от група народни представители за намаление на дневните и квартирни пари на народните представители от Великото народно събрание и го потвърти без изменение. (Чете)

„ЗАКОН

за намаление на дневните и квартирни пари на народните представители от Великото народно събрание.“

Председател Васил Коларов: (Звъни) Ония г-да народни представители, които приемат. . .

Недялко Атанасов (ЗНП): Има предложение!

Председател Васил Коларов: По заглавието предложение няма. Моля г-да народните представители, които са съгласни с заглавието на законопроекта, да вдигнат ръка. Мнозинство, приема съ-

Докладчик Кирил Лазаров (к): (Чете)
„Член единствен. Намаляват се дневните пари на народните представители от Великото народно събрание от 1.500 на 1.200 лв. и квартирните пари от 300 на 200 лв.“

Председател Васил Коларов: По член единствен е постъпило предложение от народния представител Христо К. Пунев, което, за жалост, не мога да прочета, Нека сам да си го прочете.

Христо Пунев (сЛ): (От трибуната) Към член единствен от закон за намаление на дневните и квартирни пари на народните представители от Великото народно събрание от името на нашата парламентарна група правя следното предложение: (Чете)

„Към член единствен“ — който се състои от една алинея —, се прибавят и следните две алинеи:

Всеки народен представител получава само определените в алинея първа дневни и квартирни пари. Народният представител е длъжен да депозира в касата на Събранието ясна и недвусмислена декларация, че освен дневните и квартирни пари (1.200 лв. и 200 лв.) не получава от никое друго държавно, обществено или автономно учреждение какъвто и да е дневен, месечен или годишен хонорар или заплати.“ (Ръкоплекскания от опозицията)

Гочо Грозев (к): И от чужбина да не получава.

Един от мнозинството: А частно?

Георги Костов (к): А частните доходи влизат ли? От чифляците, например?

Министър-председател Георги Димитров: (Към опозицията) Да ви видим сега!

Георги Костов (к): И от големите къщи? И наемите от къщите?

Председател Васил Коларов: Ще поставя на гласуване член единствен от законопроекта така, както беше докладван, а след това ще поставя на гласуване предложението на г-н Пунев за втора алинея.

Моля г-да народните представители, които са съгласни с член единствен от законопроекта тъй, както беше докладван и както е приет от комисията, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Поставям на гласуване предложението на народния представител Г-н Христо К. Пунев за втора алинея към член единствен.

Тия г-да народни представители, които са съгласни с предложението на Христо К. Пунев, моля, да вдигнат ръка. Малцинство, Събранието не приема. (Възражения, смях и гласове „А-а-а!“ от опозицията)

Един от опозицията: Защо не гласувате? Сега ви разбрахме.

Председател Васил Коларов: (Звъни)

Един от опозицията: Да се отбележи в дневника на Народното Събрание, че мнозинството не гласува за намаление на дневните.

Председател Васил Коларов: (Звъни) Народният представител Петър Божинов внесе предложение за прибавяне на чл. 2. Моля го да си го прочете.

Петър Божинов (зНП): (От трибуната) Г-да народни представители! Нашата парламентарна група...

Министър-председател Георги Димитров и някои народни представители от мнозинството: Коя е тя?

Петър Божинов (зНП): На ВЗНС! (Възражения и гласове „Не, не!“ от мнозинството. Ръкоплекскания от опозицията)

На истинския Български земеделски народен съюз, а не на заместителя! (Ръкоплекскания от опозицията. Смях всред мнозинството)

Цанко Григоров (з): На крадците от популярните банки!

Яни Янев (з): Кога напусна затвора и за какво кажи?

Тодор Драганов (зНП): Стига, бе фашистки прокурор!

Яни Янев (з): Вън, разбойник такъв! Изтъркана плоча!

От опозицията: Стига, бе!

Петър Божинов (зНП): Тя гласува член единствен на законопроекта за намаляване на дневните и квартирни пари на народните представители от Великото народно събрание, защото се солидаризира с разбирането и с примера който искат да дадат вносителите на това предложение — пример за икономия, за шадене и пестене на скъпата народна пара. (Смях и оживление всред мнозинството) И наистина иначе и не може да бъде. Този, който иска да пести и разумно и ползотворно да употребява скъпата народна пара, пък трябва да даде пример. И народното представителство достойно го дава.

Васил Мавриков (к): Но и вие гласувахте.

Петър Божинов (зНП): Да, приемаме член единствен. Гласувахме го. Ние обаче мислим, че до тук не стига и не трябва да се свършва тук. Трябваше да дадат пример и ония, които стоят по високо от нас.

Цанко Григоров (з): Ти си дал пример как се крадат обществените пари.

Петър Божинов (зНП): И затова ние предлагаме към чл. 1 от този закон...

Георги Костов (к): Той е гласуван. То се свърши.

Петър Божинов (зНП): ... да се прибави и чл. 2, със следните две алинеи: (Чете)

„а) министрите и председателството на Великото народно събрание — дотогава поне, докогато е председателство и на Народната република — не получават дневни пари като народни представители.“ (Ръкоплекскания от опозицията)

Ние искаме, българските министри да дадат пример реален и действителен. Така както ние, народните представители, в охота гласувахме и се отказваме от възнаграждение за пример и награждение, общият пример да се даде от по-високостоящите от нас г-да министри.

Вълко Червенков (к): Демагози на дребно!

Петър Божинов (зНП): Второ. Ние считаме, че председателството на Великото народно събрание, съставът на което и без това е невъжко увеличен — поне дотогава, докогато е председателство на Българската република — не трябва да получава пари и като народни представители, защото ние мислим, ние знаем, че като председатели на Народното събрание те имат специално възнаграждение, а вероятно не, но сигурно и като председатели на Народната република имат и второ възнаграждение и би било тежко, ако това е така.

Васил Мавриков (к): Вие казвате „сигурно“!

Георги Костов (к): Трябва да знаете дали е така.

Петър Божинов (зНП): Нашето предложение е, министрите и председателството на Великото народно събрание да не получават дневни пари като народни представители.

Министър д-р Иван Стефанов: А знаете ли какво получават те като народни представители?

Петър Божинов (зНП): Втора алинея — (Чете) „б) Народните представители получават само дневните и квартирни пари и никакви други заплати и възнаграждения, откъдето и да било.“ (Ръкоплекскания от опозицията)

Министър д-р Иван Стефанов: А доходи? Доходи от имоти, от личен труд?

Георги Костов (к): От черната борса?

Петър Божинов (зНП): Доходи от имоти, от личен труд, те разбира се, ще си ги имат. (Смях, възражения и гласове: „А-а-а!“ от мнозинството) Но ние имаме положителни сведения, а можем да посочим и десетки народни представители, които, освен възнаграждението като народни представители, получават възнаграждения и заплати — няма значение дали е наричана заплатата или възнаграждение, съдържанието е едно и също — и от редица други места.

Министър д-р Иван Стефанов: Но доходи от личен труд, от работа в редакции?

Петър Божинов (зНП): Ние смятаме, че когато ще правим икономия, ще трябва да я провеждаме цялостно и до край. Всяка онези следователно, които получават възнаграждения от други места, трябва да се откажат от тия възнаграждения в полза на съответните учреждения и институти, които са, според тяхното убеждение, народни. Нека народната пара се икономисва, за да се даде под друга форма и по други параграфи на народа. (Ръкоплекскания и гласове „Браво!“ от опозицията) Достатъчно е това, което народът със своите оскъдни средства плаща днес на един народен представител — 42 хиляди лева. И ако наистина искаме да бъдем логични, ако наистина искаме да правим икономия, ако наистина искаме да правим икономия честна, икономия почтена, икономия на дело, а не да вършим демагогия, не да преследваме нещо друго, аз смятам, че това предложение не може да бъде отхвърлено. Ако вие го отхвърлите, ако вие не го одобрите, българският народ ще остане с убеждението, че вие вършите нещо друго, но не и икономии. (Ръкоплекскания от опозицията. Възражения от мнозинството)

Председател Васил Коларов: (Звъни) Ще поставя на гласуване предложението на г-н Петър Божинов, което той ви прочете, но с една добавка на края — която я няма тук. Неговото писмено предложение гласи: (Чете) „След чл. 1 да се постави чл. 2, със следните две алинеи:

а) министрите и председателството на Великото народно събрание не получават дневни пари като народни представители.“

Петър Божинов (зНП): Тук да се прибави и председателят...

Председател Васил Коларов: Моля Ви се! Това нещо сега го казвате. (Чете)

„б) народни представители получават само дневните и квартирните пари и никакви други заплати и възнаграждения, откъдето и да било.“

Който е съгласен с това предложение, моля, да вдигне ръка. Малцинство, Събранието не приема.

Райко Дамьянов (к): Демагозите гласуват. (Възражения от опозицията)

Един от опозицията: Значи, не го приемате! (Пререкания между опозицията и мнозинството)

Министър-председател Георги Димитров: Вие правите търговия на дребно.

Никола Петков (ЗНП): Вие живеете така богато, че може да Ви завиди всеки американски милионер. Недейте ни кара да Ви казваме горчиви истини, защото имаме право да Ви ги кажем.

Стоян Попов (к): Ти как живееш?

Никола Петков (ЗНП): Аз съм живял винаги така, както и сега живея.

Стоян Попов (к): Какво работиш ти?

Никола Петков (ЗНП): Какво работя — хората знаят.

Георги Костов (к): Какво работиш ти? Търтей!

Никола Петков (ЗНП): Каквото аз работя, това и той работи.

Георги Костов (к): Предателства правиш.

Председател Васил Коларов: Пристъпваме към втората точка от дневния ред:

Второ четене на законопроекта за изменение бюджетите на някои министерства за 1946 г.

Има думата докладчикът.

Докладчик Кирил Лазаров (к): Г-жи и г-да народни представители! Бюджетарната комисия разгледа законопроекта за изменение бюджетите на някои министерства за 1946 бюджетна година и го прие без изменение, с някои редакционни допълнения. (Чете)

„ЗАКОН

за изменение бюджетите на някои министерства за 1946 бюджетна година.“

Председател Васил Коларов: Моля г-да народните представители, които са съгласни с заглавието на законопроекта, да вдигнат ръка. Мнозинство, приема се.

Докладчик Кирил Лазаров (к): (Чете)

„Член единствен. Изменяват се бюджетите за 1946 бюджетна година на следните министерства:

1. Върховно правителство

а) Народно събрание

Текстът на § 31 се допълва със следната алинея:

„За временен персонал във връзка с работата на Великото народно събрание“. Усилва се кредитът на същия параграф с 600.000 лв. Намалва се кредитът по § 24 с 600.000 лв.

б) Министерски съвет

Броят на министрите без портфейли (подпредседатели на Министерския съвет) се увеличава от 2 на 4, като разходите за заплати и представителни пари на увеличения брой министри се заплаща от осъществяваните икономии от кредитът за заплати.

в) Върховен стопански съвет

Усилват се кредитите по следните параграфи:

§ 56 с 50.000 лв. и § 65 с 150.000 лв.

Намаляват се кредитите по следните параграфи:

§ 58 с 150.000 лв. и § 64 с 50.000 лв.

2. Министерство на външните работи и на изповеданията

Усилват се кредитите по следните параграфи: § 2, буква „а“, с 300.000 лв. и буква „б“ с 100.000 лв.; § 3, буква „а“, с 50.000 лв.; § 7, буква „б“, с 400.000 лв.; § 8, буква „а“, с 500.000 лв. и буква „б“ с 600.000 лв.; § 9, буква „а“, с 100.000 лв.; § 10, буква „а“, с 600.000 лв. и буква „б“ с 600.000 лв.; § 11 с 4.000.000 лв.; § 13 с 10.000.000 лв. и § 28 с 9.000.000 лв.

Намаляват се кредитите по следните параграфи: § 4 с 600.000 лв.; § 5 с 500.000 лв.; § 14 с 100.000 лв.; § 16 с 6.000.000 лв.; § 20а с 1.000.000 лв.; § 22 с 200.000 лв. и § 23 с 23.250.000 лв.

3. Българска православна църква

Усилват се кредитите по следните параграфи: § 4 с 40.000 лв.; § 18 с 700.000 лв. (за духовните семинарии в София и Пловдив по 350.000 лв.).

Намаляват се кредитите по следните параграфи: § 1, буква „б“, с 100.000 лв.; § 2 с 120.000 лв.; § 5 с 140.000 лв.; § 15 с 200.000 лв. и § 16 с 180.000 лв.

4. Министерство на вътрешните работи

Усилват се кредитите по следните параграфи: § 3 с 1.000.000 лв.; § 7 с 1.000.000 лв.; § 11 с 6.000.000 лв.; § 16 с 9.000.000 лв.

Намаляват се кредитите по следните параграфи: § 2 с 1.000.000 лв.; § 9 с 1.000.000 лв.; § 10 с 1.000.000 лв.; § 18 с 1.000.000 лв.; § 21 с 1.000.000 лв.; § 28, т. 1, с 8.000.000 лв.; § 28, т. 9, с 2.000.000 лв. и § 32 с 2.000.000 лв.

5. Министерство на народното прогвещение

Усилва се кредитът по § 86 с 5.000.000 лв.

Намалява се кредитът по § 89 с 5.000.000 лв.

6. Министерство на финансите

Усилват се кредитите по следните параграфи: § 6 с 800.000 лв.; § 11 с 1.638.694 лв.; § 15 с 11.306 лв.; § 36 с 1.300.000 лв.; § 43 с 29.600.000 лв. и § 56 с 200.000 лв.

Намаляват се кредитите по следните параграфи: § 10 с 200.000 лв.; § 14 с 1.000.000 лв.; § 17 с 300.000 лв.; § 19 с 30.000.000 лв.; § 25 с 150.000 лв.; § 26 с 400.000 лв.; § 37 с 1.300.000 лв. и § 57 с 200.000 лв.

7. Министерство на правосъдието

Усилват се кредитите по следните параграфи:

§ 6, буква „а“, с 300.000 лв.; § 6, буква „б“, с 1.500.000 лв.; § 16 с 600.000 лв.; § 23, т. 2, с 2.000.000 лв. и § 34 с 600.000 лв.

Намаляват се кредитите по следните параграфи:

§ 3 с 500.000 лв.; § 7 с 400.000 лв.; § 10 с 50.000 лв.; § 18 с 2.000.000 лв.; § 23, т. 1, с 50.000 лв. и § 29 с 2.000.000 лв.

8. Министерство на земеделието и държавните имоти

Усилват се кредитите по следните параграфи: § 36 с 3.000.000 лв.; § 50 с 1.000.000 лв.; § 61 с 33.500.000 лв.; § 65 с 27.200.000 лв. и § 86 с 2.000.000 лв.

Намаляват се кредитите по следните параграфи: § 3 с 5.000.000 лв.; § 4 с 3.500.000 лв.; § 40 с 5.000.000 лв.; § 46 с 5.500.000 лв.; § 55 с 500.000 лв.; § 57 с 1.000.000 лв.; § 67 с 1.000.000 лв.; § 75 с 1.000.000 лв.; § 109 с 400.000 лв.; § 120 с 300.000 лв.; § 128 с 3.000.000 лв.; § 129 с 2.000.000 лв.; § 132 с 20.000.000 лв.; § 133 с 5.000.000 лв.; § 135, буква „а“, с 11.500.000 лв. и § 136 с 2.000.000 лв.

9. Министерство на народното здраве

Усилват се кредитите по следните параграфи: § 4 с 4.000.000 лв.; § 10 с 3.000.000 лв.; § 11 с 3.000.000 лв.; § 12 с 3.000.000 лв.; § 13, буква „а“, с 70.000.000 лв.; § 13, буква „б“, с 12.000.000 лв.; § 15 с 40.000.000 лв.; § 31 с 15.000.000 лв.; § 32 с 1.000.000 лв. и § 37 с 2.000.000 лв.

Намаляват се кредитите по следните параграфи: § 7 с 5.000.000 лв.; § 166 с 15.000.000 лв.; § 33 с 130.000.000 лв. и § 40 с 3.000.000 лв.

10. Министерство на социалната политика

Усилват се кредитите по § 53 с 24.000.000 лв.

Намаляват се кредитите по следните параграфи: § 51 с 20.000.000 лв. и § 52 с 4.000.000 лв.

11. Министерство на информацията и на изкуствата

Усилват се кредитите по следните параграфи: § 3 с 700.000 лв.; § 4 с 600.000 лв.; § 21, буква „а“, с 400.000 лв.; § 47 с 1.500.000 лв.; нов § 60а — За довършване възстановяването на разрушеното от бомбардировки студюко — София; реконструкция и разширяване на студията и предавателите в София, Варна и Ст. Загора — 4.500.000 лв.

Намаляват се кредитите по следните параграфи: § 51 с 20.000.000 лв. и § 60 с 6.000.000 лв.

Председател Васил Коларов: По член единствен има предложение от г-н Недялко Атанасов, със следното съдържание: (Чете) „В точка 1, буква „б“, Министерски съвет, думите „Броят на министрите без портфейли“ се заличават.“

Има думата народният представител г-н Недялко Атанасов.

Недялко Атанасов (ЗНП): Г-да народни представители! По законопроекта за изменение бюджетите на някои министерства за 1946 бюджетна година нам се предлага, точка 1, буква „б“, „Министерски съвет“, броят на министрите без портфейли да се увеличи от двама на четирма. Ние на 8 т. м. бяхме сюрпризирани с Димитровски кабинет с 20 министри. От тези 20 министри четирма са без портфейл, без да бъде гласуван нито един лев кредит за тия нови 4 министри без портфейл.

Г-да народни представители! Димитровското правителство взлезе с декларацията, с паролата за икономии. Парола за икономии не се показва, не се сигнализира така на общество във и вътре, когато на България джобовете са продънени, когато народното стопанство е в криза, която всички знае, и когато на България подлежи да плаща тежки репарации по новия мирен договор, който сега се изработва.

Г-да народни представители! Ние, една малка държава с 6.000.000 население, не можем да си позволим лукса, да увеличим броя на министрите от 10 на 20, когато в други държави, които не са в туй положение, в което се намираме ние, каквато е например Франция, съставът на министерския съвет от 22 души се намалява на 17. Във велика Америка, която има 142.000.000 население, Министерският съвет се състои от 14 министри.

Министър-председател Георги Димитров: Но там има 25 подсекретари.

Недялко Атанасов (ЗНП): А България, г-н министър-председателю, с 6.000.000 население има 20 министри. Прилича на онзи циганин, който си турил един силех с лъскави зилчета, а самият силех скъсан. На гол корем кобури и пикшови — е нашата работа! (Ръкоплескания от опозицията) Аз и нашият министър-председател в този Парламент много пъти сме гърмели за икономии и аз очаквах от Димитровския кабинет да ни даде пример за икономии, но не ги виждам. И на туй отгоре едно украшение —

четирма министри без портфейли — от двама на четирма. Така практика в България се въведе на 9 септември. (Оживление)

Стою Неделчев (к): Страх Ви е Вас от 9 септември!

Недялко Атанасов (зНП): Моля! — Ние имаме тогава пример от по-рано, но ние, нашият Отечествен фронт, го утвърди на 9 септември. (Глъчка) И какво излезе? Нашите министри без портфейли — бай Добри Терпешев и Никола Петков — станаха бюра за оплакване, замениха арменския поп, и нищо не можах да по-могнат, защото всеки министър тогава си гледаше работата. Дошъл някой, дал му бележка, но тя остава без значение. Най-жалкото положение е положението на министра без портфейл: само в Министерския съвет ще отиде, а за масите, за стопанството, за службите на държавата той е една синекурна длъжност — нищо повече не е.

Петър Анастасов (сЛ): Особено когато не е депутат и самият министър.

Недялко Атанасов (зНП): Почитаемо Събрание! Какви нужди държавни налагат това? Да украсим, да дадем авторитет на партията ли, или авторитет на лицата, които влизат в кабинета? Или ще създадем авторитет на властта? Я да разгледаме този въпрос! Не искам да обиждам никого, който стои там (Сочи министерската маса), но там има хора, които не са избрани за народни представители, а са министри-подпредседатели. Или в спасителния пояс на Димитровското правителство това са турени малки такива — да не кажа нашата обидна дума — кратунки, за да спасяват! Но, г-н Димитров, да спасим страната от това положение не можем само с фигури.

Докладчик Кирил Лазаров (к): О демагози като Вас не може. Кръчмарски демагози!

Недялко Атанасов (зНП): Само организация, които представляват народа, могат да дадат авторитет. (Ръкоплескания от опозицията)

Райко Дамянов (к): Кръчмарска демагогия!

Недялко Атанасов (зНП): Само едното място би се оправдало — да бъде министър-председателят без портфейл. Само то би било оправдано обществено. Всичко друго би трябвало да се заличи. И аз правя предложение да се заличат от параграфа думите „министри без портфейл“. (Ръкоплескания от опозицията)

Председател Васил Коларов: Има думата г-н министърът на финансите.

Министър д-р Иван Стефанов: Г-жи и г-да народни представители! Разбира се, че предложението, което току-що г-н Недялко Атанасов направи и което искаше да обоснове, не се прави от никакви други съображения, освен да се направи малката демагогия, каквато постоянно се прави тук. (Ръкоплескания от мнозинството. Силни възражения от опозицията)

Председател Васил Коларов: (Звъни)

Недялко Атанасов (зНП): Правите приют, туряте хора, които нямат работа и не разбират нищо.

Председател Васил Коларов: (Силно звъни) Правя Ви забележка!

Министър д-р Иван Стефанов: Дали от невежество . . .

Недялко Атанасов (зНП): (Възразява нещом)

Докладчик Кирил Лазаров (к): Един път те спасихме, втори и Господ няма да се спаси!

Председател Васил Коларов: (Звъни) Г-н Недялко Атанасов, правя Ви втора забележка. Вас Ви слушахме 10 минути, никой не Ви прекъсваше, а сега говори един министър и Вие не му позволявате да даде обяснение. (Възражения от опозицията)

Министър д-р Иван Стефанов: Както и в печата си опозицията върди работи, които са смешни.

Петър Анастасов (сЛ): Как смешни? Георги Попов стои там.

Председател Васил Коларов: (Силно звъни)

Министър д-р Иван Стефанов: На един редовен бюджет от 40 и няколко милиарда лева, по който са осъществени икономии от няколко милиарда лева, както аз ще обясня документално тук, през Великото народно събрание, се иска, както се обясни, с този законопроект, приет вчера на първо четене, да се направят вътрешни корекции за 300 милиона лева, от които 153 милиона са за Народното здраве.

Недялко Атанасов (зНП): И това не е доказано.

Министър д-р Иван Стефанов: Как не е доказано, какво не е доказано?

Председател Васил Коларов: (Звъни) Моля за пръв път.

Министър д-р Иван Стефанов: 66 милиона лева са за подобрение земеделието, скотовъдството и опитното дело.

От опозицията: За персонални разности!

Председател Васил Коларов: (Звъни)

Министър д-р Иван Стефанов: 24 милиона лева са помощи за подпомагане жертвите на фашизма.

Цола Драгойчева (к): Те не са и за това.

Митю Седев (зНП): Консумативен бюджет!

Министър д-р Иван Стефанов: Консумативен е за Вашата глава, г-н Седев! — Това са увеличения, които имат голямо значение и за народното здраве, най-големият капитал на нашата нация, и за важния сектор — нашето село стопанство. За тези 300 милиона лева, които представляват една малка корекция за един такъв бюджет като нашия, опозицията приказва вчера много дълго, плешеа се тук всякакви глупости и писаха се и във вестниците. (Възражения от опозицията)

Никола Петков (зНП): Вие говорите професорски глупости.

Министър д-р Иван Стефанов: И сега се продължава по същия път. (Възражения от опозицията)

Председател Васил Коларов: (Звъни)

Министър д-р Иван Стефанов: Г-н Никола Петков! Във вашия вестник се съобщава, че в Франция министрите били 17 на брой. Вярно ли е това?

Никола Петков (зНП): Вярно е.

Министър д-р Иван Стефанов: Не е вярно!

Никола Петков (зНП): Вие лъжете и говорите глупости!

Министър д-р Иван Стефанов: Не е вярно, защото една частична истина не е истина.

Никола Петков (зНП): Истина е.

Министър д-р Иван Стефанов: А пълната истина е тази, че когато се сменя кабинетът в Франция, както впрочем в Румъния, не се сменят само министрите като личности, а се сменят и техните държавни секретари или помощници-министри, или както там се наричат. Такива ги има в Англия, такива ги има в Франция, в Румъния, в Югославия и в много други страни. Кабинетът на Франция при това положение не се състои от 17 души, както Вие казвате . . .

Никола Петков (зНП): Имат ги предвидени в конституцията, а вие ги нямате. Вие сте професор и трябва да говорите умно.

Председател Васил Коларов: (Звъни)

Министър д-р Иван Стефанов: Ние нямаме помощници-министри, нямаме държавни секретари или подсекретари, а имаме само 20 души министри.

От опозицията: Ние имаме главни секретари!

Министър д-р Иван Стефанов: Ако те си гледат работата, хахал да им е хлябът, който ядат, г-н Никола Петков.

Никола Петков (зНП): Ама не си я гледат!

Министър д-р Иван Стефанов: Но ако те ще вършат такава работа, каквато вършехте Вие като министър без портфейл, тогава може би не заслужават и стотинка да им се плаща. (Смех и продължителни ръкоплескания от мнозинството)

Никола Петков (зНП): Ако беше лоша моята работа, нямаше Георги Димитров да ме моли да остана.

Министър д-р Иван Стефанов: На второ място, не е вярно, че се искат допълнителни две места за министри без портфейл. Искат се две места за подпредседатели на Министерския съвет. Това не е едно и също. Подпредседателите на Министерския съвет, както много добре е известно на всички вас и на целия български народ, имат определени функции. (Възражения от опозицията) Не са бюра за оплакване, не са арменски полове, а са един лейни, действителни помощници на председателя, координатори на работата на отделните групи министри; те са абсолютно необходимо звено, за да може работата в Министерския съвет да върви по нов стил, г-н Петков, така както Вие не сте и сънували и не може да сънувате. („Вярно!“ и ръкоплескания от мнозинството. Възражения от опозицията)

Никола Петков (зНП): Г-н Георги Попов — звено!

Министър Георги Попов: (Към Никола Петков) Няма да Ви отговарям. Вие сте само един хулиган.

Министър д-р Иван Стефанов: Тези четири подпредседатели на Министерския съвет си напълно плащат и предплащат това, което получават. (Възражения от опозицията)

Председател Васил Коларов: (Звъни)

Министър д-р Иван Стефанов: Българският народ е достатъчно политически зрял, за да не може такава плитка демагогия и едно бездънно невежество да му правят впечатление. (Възражения от опозицията)

Председател Васил Коларов: (Звъни)

Министър д-р Иван Стефанов: Аз съм уверен, и всички вие тук сме уверени, че българският народ много добре ще разбере справедливостта от тази промяна, която е направена . . .

От опозицията: О-хо!

Министър д-р Иван Стефанов: . . . и много добре ще разбере истинския смисъл на Вашето предложение. (Възражения от опозицията)

Председател Васил Коларов: (Звъни)

Министър д-р Иван Стефанов: Г-жи и г-да народни представители! Ето защо аз моля да се гласува предложеният законопроект така, както е представен от комисията. (Ръкоплескания от мнозинството)

Председател Васил Коларов: Поставям на гласуване предложението на г-н Недялко Атанасов. Моля г-да народните представители, които са съгласни с предложението на г-н Недялко Атанасов, да вдигнат ръка. Малцинство, Събрането не приема. (Оживление всред мнозинството)

Недялко Атанасов (зНП): Нямайте право.

Председател Васил Коларов: Правя Ви трета забележка, г-н Недялко Атанасов!

По п. 10 — Министерството на социалната политика — народният представител х. Атанас Попов прави предложение да се заличи целият параграф. Има думата.

Димитър Георгиев (к): Нова звезда!

х. Атанас Попов (зНП): Г-жи и г-да народни представители! По бюджета на Министерството на социалната политика се иска усилване на § 53 с 24.000.000 лв., които се вземат от § § 51 и 52. Правя предложение за заличаването на целия този пункт, на следните основания.

Един от мнозинството: Кажете за владишката афера. (Смях всред мнозинството)

Друг от мнозинството: И нему цаката намериха. Всеки си има ахилесова пета.

х. Атанас Попов (зНП): По владишката афера — комунистите посрещаха владишката. Тя е много известна. (Ръкоплескания от опозицията)

Цола Драгойчева (к): Тя е голяма афера.

Един от опозицията: Той е най-добрият приятел на Георги Димитров.

Министър-председател Георги Димитров: Ние не сме против църквата и нейното ръководство. (Ръкоплескания от мнозинството)

Никола Певтичев (зНП): Изхвърляйте от училищата вероучението — защо?

Председател Васил Коларов: (Звъни)

х. Атанас Попов (зНП): Г-да народни представители! Основанията ми са следните. Исканият кредит се отнася за еднократна помощ на семейства на борците против фашизма . . .

Цола Драгойчева (к): — Против които Вие сте.

х. Атанас Попов (зНП): . . . в размер от 50.000—80.000 лв. Наистина дължа предварително да заявя, че аз няма да се противопоставя за отпускане на тия помощи, защото аз пък и вие много добре познаваме българската широка душа. Ние не можем да обвиним нашия народ за тази негова широка душа и неговата голяма признателност към всички, заслужили по каквато и да било линия. Вие знаете, че българският народ, всички свои културни дейци, всички участници в освободителната война — нашите опълченци, всички пострадали от различните войни: инвалиди, сираци и вдовици, без да е държал сметка по чия вина са били пострадали, въпреки оскъдните си възможности, е гледал да ги задоволи със средствата, които им е давал, за да облекчи страданията и мъките им. Българският народ . . .

Един от мнозинството: Правете разлика между партизани и антифашисти борци и другите. Народът е признателен на тях.

х. Атанас Попов (зНП): Това ще стори. — Аз обаче тук в скоби ще забележа на народното представителство една неправда, извършена през 1945 г., когато с наредба-закон от 1943 г. на заслужили дейци за нашето освобождение бяха отпуснати народни пенсии в размер на 2.000 лв. Отнася се за дейците от Преображенското и Илинденското въстания. С друга наредба-закон от 1945 г., „Държавен вестник“, брой 4, се отмени първата наредба-закон, и тези много малко останали живи дейци, от тези, аз бих казал, епични борби на Преображенското и на Илинденското въстания, се лишиха от своите пенсийки. И аз смятам, че поради туй, че приказваме сега за Министерството на социалната политика, ще трябва особено вие, болшинството, които имате възможността да внесете законодателни предложения с 14 от народното представителство, да внесете таква предложение и да поправите тази грешка. Трябва на тези заслужили за народното ни освобождение и за борбите, водени за вяра и за народ лица, които са останали много малко вече живи, да им възстановим пенсийките и да ги изпратим от земното им съществуване облекчени поне с тези няколко стотинки, които народът някога им определи.

Сега, ако наистина до тук казаното е така, че българският народ е много признателен към всички дейци, колко повече той е отворил своята душа и признателност към другите заслужили също така дейци, а именно борците против фашизма. На бележките, които си правим от двете страни, аз не бих се спирал, защото в тях има голяма доза пропаганда, политика; но по същество вие и от двете страни еднакво високо цените тези заслуги. Ние никога няма да изкажем нито с мисъл, нито с действие непризнателност, неблагодарност към тия заслужили борци, пострадали или останали живи и да поискваме някога те да бъдат уредени или изобщо с нещо да бъдат засегнати. Но ако направих предложение да се заличи този параграф, то е затуй, защото чета в бюджета за 1945 г., че имало само два параграфа: помощи на семейства и т. н. и подпомощни стопаните на изгорелите и унищожени къщи. Само два параграфа. Приемам, че в 1945 г., много близка още до събитията, можеше да се допусне, че не е известен точният брой на пострадали били те отделни лица или пък семейства и т. н. Но вече за 1946 г., когато имаме в бюджета няколко параграфа — от § 53 до § 58 — и когато е известно, че има организирана на пострадали и бойците и че това са най-активните хора, аз смятам, от гледна точка бюджетно, формално, на един уравновесен бюджет, не е позволено по този именно параграф да не бъдат известни точните суми и размери, за да се налага сега да бъдат прехвърлени кредити от другия параграф за усилване на този параграф за еднократна помощ на семействата. По тия формални причини аз правя това предложение.

И, второ сумите за усилване на § 53 се вземат от § 51, който параграф предвижда лихви на отпуснатите заеми в размер на 60.000 лв., съгласно чл. 5 от закона за многодетните семейства и още от § 52 — изплащане определени части от заеми, съгласно чл. 12, пак от закона за многодетните семейства.

Г-да народни представители! Фактът, че в тия два параграфа, 51 и 52, има излишъци, остатъци, мен навежда на мисълта, че социалната политика по тия твърде голям социален въпрос за многодетните семейства е правила някакви съкращения. Мен ми се чини, че съкращенията се дължат на оф бележките. Там, където трябва младите двойки да бъдат подкрепени с заеми и да се заплатят техните лихви, не са отпуснати заемите и имаме икономия от неплатени лихви близо 20 милиона лева. А за да стане това, според мене единственото обяснение е, че младежите, които са имали нужда от тези средства, не са могли да бъдат снабдени с оф бележки и не са получили заемите. Само така, според мене са дошли тия излишъци. И затуй и на това основание, че се е направила в Социалната политика икономия от там . . .

Добри Бодуров (с): Въз основа на факти ли говорите или по презумпция?

х. Атанас Попов (зНП): Аз изхождам от факта, че има излишъци. Та поради тия две формални причини, първо, че поради необходимостта от един уравновесен бюджет тая нужда ще трябва да бъде строго определена и известна и второ, че се вземат суми от параграфи, сумите по които трябва да бъдат непременно раздадени, защото задачата и по тия предвидени параграфи е също така социално справедлива, аз ви моля да приемете предложението да се заличи този параграф. (Ръкоплескания от опозицията)

Пеко Таков (к): Как не ви е срам да конюнствувате със сретлата памет на българските синове и дъщери, паднали за вашето собствено освобождение? Има 520 души, които не са получили нито един лев. („Вярно!“ и ръкоплескания от мнозинството. Възражения от опозицията)

Председател Васил Коларов: Има думата г-н министърът на финансите.

Министър д-р Иван Стефанов: Г-жи и г-да народни представители! Аз моля народния представител г-н Пеко Таков да съобщи на онай делегация от вдовици на убити партизани и други лица, загинали в борбата против фашизма, безобразното отношение на опозицията по този въпрос. („Позор!“ и ръкоплескания от мнозинството. Възражения от опозицията) Аз бих желал на моето място пред тази делегация да стоеше той господин, който тук го увърташе около този параграф, та той да им отговори на тях, че по формални съображения им отказва тая мизерна помощ. (Възражения от опозицията) Аз бих желал всички вдовици и всички роляници на загиналите борци против фашизма да влят тук и той господин, и неговата банда. (Ръкоплескания от мнозинството и силни възражения, тропания и викове: „У-у-у!“ и „Долу!“ от опозицията)

Никола Петков (ЗНП): Бандити сте вие! Не ви е срам! Мръсник! Подлец! (Силни викове „У-у-у!“ и „Долу“ срещу министър Иван Стефанов от опозицията)

Председател Васил Коларов: (Продължително звъни)

Министър д-р Иван Стефанов: Какво искате да кажете с това? (Силни викове от опозицията)

Никола Петков (ЗНП): Мръсник! Подлец! (Повечето от народните представители от опозицията са станали прави и силно възразяват. Дочуват се викове: „Подлец!“, „Мръсник!“, „Ти не си професор!“ „Тук няма бандити!“, „Да напуснем заседанието!“ „Не е ваш митинг!“)

Председател Васил Коларов: (Продължително звъни)

Пеко Таков (к): Какво сте гракнали всички? Седнете! (Възраженията от опозицията продължават)

Коста Лулчев (СД): (Към министър Стефанов) Неуравновесен тип! Тук няма бандити! Тук има народни избраници! (Възраженията от опозицията продължават. Народните представители от опозицията тръгват да излизат от заседателната зала, със силни възражения)

Министър-председател Георги Димитров: Г-да народни представители! Два дена преди този аз заминах пред Великото народно събрание, . . .

От опозицията: Министърът на финансите да си оттегли думите!

Министър-председател Георги Димитров: . . . че опозиционните депутати се готвят да напуснат Парламента.

От опозицията: Това е лъжа, това е лъжа!

От мнозинството: Вярно е.

Министър-председател Георги Димитров: Хайде излезте! (Всички народни представители от мнозинството стават прави и продължително ръкоплескат. Народните представители от опозицията, с изключение на Цветан Максимов, напускат залата, с възгласи към министъра на финансите: „Долу!“ и „У-у-у!“). Голям шум)

Председател Васил Коларов: (Продължително звъни)

Димитър Цветков (ЗНП): Вие ще ни викате след това!

Коста Лулчев (СД): (Към министър д-р Иван Стефанов) Това е един недостоеен министър! Хулиган министър!

Министър д-р Иван Стефанов: Чуйте моите думи.

Един от опозицията: Работете си, работете си!

Петър Божинов (ЗНП): Днес излизаме ние, утре ще излезете вие!

Друг от опозицията: Говорете на празни банки!

Министър д-р Иван Стефанов: Уважаеми народни представители и народни представители! Когато аз казах, че бих желал всички наследници на убитите от фашистите да видят и да чуят този господин и неговата банда, аз исках с това само да подчертая солидарността, която всички те изразиха, като пратиха този господин, като свой представител, тук да говори и на когото те ръкоплескаха и изказаха своето одобрение. Нищо друго не съм искал да кажа. Но тия господа търсеха само поводи да правят скандали. Та не бяха ли от тяхната среда възгласите, които се отнасяха към министерската маса и към болшинството и които не се употребяват в никой случай при отношения на търпимост и на приличие! Ами не нарекоха ли тия господа тук министри „убийци“, „бандити“ и срещу мен тук не бяха ли произнесени думите „мръсник“, „подлец“ и все такива избрани приказки!

Цветан Максимов (ЗНП): (Казва нещо)

Председател Васил Коларов: (Звъни)

Министър д-р Иван Стефанов: На какво прилича това? Не е ли очевидно, че тук се касае за търсене под вола теле, за търсене само на повод да се направи един такъв скандал!

Но, по съществуващата работата! Неприятно беше на господата да чуят тая работа. Защо? Какво гласи § 53, чието усилване се иска с 24 милиона лева? Той гласи следното: (Чете) „Еднократни помощи на семействата на борците против фашизма, в размер от 50.000 до 80.000 лв. за всеки“ — внимание моля ви се — убит, изчезнал, евакуиран и починал борец против фашизма и за минали години.“ (Ръкоплескания от мнозинството)

За тая мизерна помощ от 50.000 до 80.000 лв. за изчезнал, за загинал борец против фашизма, имаха тупето да пратят свой представител да предложи да се зачеркне кредитът по този параграф!

От мнозинството: Позор!

Министър д-р Иван Стефанов: Чия будна съвест, чия антифашистка съвест, няма да се възмути и няма да си позволи много

по-голяма волност на езика! И за чудене ми е тогава, че тия господата, които не можаха да понесат това разобличаване, излязоха от залата!

Цола Драгойчева (к): Те излязоха, за да не гласуват.

Министър д-р Иван Стефанов: Защо направиха те това? За да не се разобличи до край тяхното поведение спрямо тия нещастни семейства, които имат загубени антифашисти борци. Не се касае тук за оживяли, за претърпяли нещастия, за загубена работоспособност, а се касае за убити, изчезнали веднаж завинаги. Какво го осуква този господин, четвърт час да говори по този въпрос!

Отгде щели да бъдат взети парите! От § 51 и 52! Какво гласи § 51? Той гласи следното: „Лихви на отпуснати заеми, в размер до 60.000 лв., съгласно чл. 5 от закона за многодетните семейства.“ Както това беше станало метод на противонародната опозиция, и тук господинът прави едни такива логически салто-морталета да твърди, че ако по този параграф има останали излишни суми, то това непременно се дължи на факта, че не са дадени суми на когото се полагат!

Цола Драгойчева (к): И тук имало оф бележки!

Министър д-р Иван Стефанов: Така ли е? В Министерството на социалната политика не се искат никакви бележки, освен удостоверение за многодетство; нищо повече не се иска, освен едно удостоверение на компетентната общинска власт, с което се удостоверява, че е налице онова обстоятелство, което дава право на ползуване от чл. 5 от закона за многодетните семейства. И нито един случай няма, в който да е отказана тази помощ. Но тия господа, които от три дни тормозят работата на Великото събрание все в такива измислици. . .

Димитър Георгиев (к): 30 дни, не 3 дни!

Министър д-р Иван Стефанов: . . . сега намират, че можело да се изчисли абсолютно точно за цяла година напред, колко ще бъдат тия случаи на ползуване от чл. 5 от закона за многодетните семейства, за да се определи точно кредитът по съответния параграф.

А какво гласи § 52? Той гласи следното: „Изплащане опростени части от заеми съгласно чл. 12 от закона за многодетните семейства.“ По тия два параграфа са констатирани в края на годината свободни излишъци. В същото време се установява от живи хора — не от бумажки, не от бележки, не от удостоверения, а от живи хора — от дошли делегации в София се установява, че има 500 случая, в които тая нищожна помощ от 50.000 до 80.000 лв. не е получена.

Може ли Министерството на социалната политика, може ли Министерството на финансите да се отнесе така бюрократично и формалистично, както този господин тук, и да кажем: не, няма да ви дадем тия пари! И какво е това поведение, по такъв един наболял въпрос, по една такава наболяла потребност да се отказва по формални причини, една нищожна помощ! Това ли е отношението, което държи сметка за народните теглила и за народните болки! Ни най-малко!

Ето защо напусна опозицията: за да не лъсне при гласуването нейното противонародно държане. (Възгласи „Вярно!“ и продължителни ръкоплескания от мнозинството)

Раденко Видински (к): Г-н председателю! Искам думата, за да направя едно предложение.

Председател Васил Коларов: Какво предложение? Кажете!

Раденко Видински (к): Опозицията няколко пъти прави демонстрации тук, във Великото народно събрание. По повод изключването на някои депутати, които недостойно се държат, напускат всички. В такива случаи аз моля Великото народно събрание да гласува да бъдат отчетени дневните им пари. (Продължителни ръкоплескания от мнозинството)

Председател Васил Коларов: Аз това предложение няма да го поставя на гласуване, затуй защото въпросът за дневните пари на народните представители се определя от правилника за вътрешния ред на Народното събрание.

Вълко Червенков (к): Тогава да се изключат от днешното заседание.

Председател Васил Коларов: Има думата народният представител г-н Пеко Таков.

Пеко Таков (к): (От трибуната) Г-да народни представители и представительки! Преди малко излезе на тая трибуна тук пред вас опозиционен народен представител, за да заяви от името на цялата опозиция, че той предлага да се заличи допълнителният кредит от 24.000.000 лв. по § 53 от бюджета на Министерството на социалната политика, предвиден за изплащане еднократната помощ на около 500 майки и жени на убитите техни синове и съпрузи в съпротивителното движение от 1941—1944 г. Вие чухте, как той се обоснова. Не било възможно в нашата страна в продължение на две години да не се издирят убитите! Трябвало да се издирят убитите непосредствено след 9 септември и трябвало след 9 септември на тия убити да се плати веднага!

От статистиката при Министерството на социалната политика се знае, че има около 500 майки и жени, на които не се е заплатило нито един лев за това, че техни синове и съпрузи са загинали за свободата на нашата родина, като партизани или като ятаци.

Цветан Максимов (ЗНП): И ние сме се борили за тази свобода, като вас!

Пеко Таков (к): Може би на всички народни представители това не е известно, но това е така. Кредитът не е стигнал затова, защото долу в общините сведенията са се бавили и са стигали разпокъсано, с значително закъснение, в Министерството и в съответната дирекция.

Добри Терпешев (к): Освен това има умрели по-късно от рани, след 9 септември и досега.

Пеко Таков (к): Освен това, г-да народни представители, аз трябва да кажа, че и в Министерството на социалната политика не се проявява достатъчно осторожност и внимание в това направление, щото още миналата година, с редовния и с допълнителния — през лятото — бюджети, да се ликвидира този въпрос. Трябваше да дойдат в моята квартира 4 жени от с. Дерманци Лукомотско, на убийи мои другари и мои ятаци и да останат в моята квартира — и четирите болни — да спят на дъските, защото трябва да се лекуват, а нямат пари, и аз трябваше да им дам пари, докато чакат да получат тая помощ. — „Не можем да се върнем при своите деца ние без тая помощ“, казваха те. Аз отивам при министъра на социалната политика — това беше преди месец, месец и половина. Той казва: „Нямам нито един лев по този параграф, изчерпан е. И не са само тия 4 случая от с. Дерманци, а са 500 такива случая.“ Какво правите, г-н министре, по този въпрос? — „Чакам да се свика Великото народно събрание, за да можем да поставим в допълнителния бюджет тази сума.“ Отивам я при министъра на финансите и също така го моля да намери отнякъде средства, за да ликвидира тия 500 случая.

И ето сега случаят, когато — по мои лични настоявания — тия средства се намират, за да се удовлетворят не само тия 4 семейства, а да се ликвидира с всичките 500 случая. Това е фактическото положение.

Трябвало Помощната организация да помогне на тия 500 семейства, които по закона трябва да получат по 80.000 лв. еднократна помощ! Трябвало не държавата, а Помощната организация да помогне на тия семейства! Така поставя опозицията този въпрос. А тук нейният представител говори цели 20 минути за това, че той бил с много широка душа и че той е готов да се помогне не само в този размер от 80.000 лв., а с нещо повече на тия пострадали майки и съпрузи на загиналите български синове и дъщери! А в края на краищата той приказва тия приказки, за да се опита да занесе петно върху паметта, върху светлата памет на най-добрите български синове и дъщери, загинали за свободата и независимостта на нашия народ. (Възгласи „Позор!“ и ръкоплескания от мнозинството)

Няма по-позорно дело, няма по-позорно изказване и безобразие от това, което днес опозицията се опита да направи със светлата памет на нашите най-добри братя и на нашите най-добри бойни другари. (Възгласи „Позор!“ и ръкоплескания от мнозинството) Това е нашата опозиция, това е цялата нейна политика. Господата от опозицията отрекоха нашето съпротивително движение, отрекоха нашата партизанска борба, отрекоха това, което днес в мирната конференция спасява честта, имота и независимостта на нашата родина, спасява границите на нашата държава! (Възгласи „Вярно!“ и продължителни ръкоплескания от мнозинството) Предатели са те. С това изказване те доказаха, че те са истински народни изменници и предатели, нямаш нищо общо с интересите на българския народ. (Възгласи „Вярно!“ и ръкоплескания от мнозинството)

Цветан Максимов (ЗНП): Не е вярно това, което казвате.

Пеко Таков (к): Позор и вечен позор над тия, които дръзнаха да петнят светлата памет на най-достоините синове на нашия народ, които спасиха честта му. . .

Цветан Максимов (ЗНП): Ако бяха тук другарите от опозицията, те щяха да ви отговорят.

Председател Васил Коларов: (Звъни)

Пеко Таков (к): . . . в най-критичния момент за нашата страна от освобождението ѝ до днес, в периода от 1941 до 1944 г. под мъдрото и светло ръководство на нашия боеви другар, др. Георги Димитров. (Всички народни представители от мнозинството, заедно с министрите и членовете от бюрото, стават прави и продължително ръкоплескат, при възгласи „Да живее!“)

На 22 юни 1941 г. стана англосъветската война, а на 23 юни аз излязох в Балкана. И мъжете на тия жени, които бяха при мене преди месец и половина от с. Дерманци, са първите мои ятаци в началото на месец юли същата година. Тия жени загубиха своите синове и своите съпрузи, които останаха верни докрай на тази борба, за да имате днес више свободата. За да можете више днес да се чувствувате свободни в тая земя. . .

Цветан Максимов (ЗНП): (Казва нещо)

Председател Васил Коларов: (Звъни)

Пеко Таков (к): . . . това се дължи на костите, на кръвта и на светлата памет на тия, на чиито невръстни деца вие отказвате да дадете по 20.000 лв. помощ. (Продължителни ръкоплескания от мнозинството)

Цветан Максимов (ЗНП): Няма да откажем това.

Пеко Таков (к): Засрамете се!

Добри Терпешев (к): Няма срам у тях.

Пеко Таков (к): Ето истината, драги народни представители и представителки! И затова аз ви моля да гласувате кредита по този параграф, така както гласувате най-ценните закони в нашата страна, за честта и за светлата памет на нашите скъпи другари. (Народните представители от мнозинството стават прави и с бурни и продължителни ръкоплескания изпращат последните думи на оратора)

Един от мнозинството: С акламации трябва да се приеме този параграф.

Илия Игнатов (к): Да се гласува порицание на опозицията.

Цветан Максимов (ЗНП): (Казва нещо)

Цола Драгойчева (к): Разбойник! Стой там! (Глъчка)

Председател Васил Коларов: (Звъни) Моля!

Г-да народни представители! Поставям на гласуване предложението на народния представител г-н х. Атанас Попов: (Чете) „10. Министерство на социалната политика. Да се заличи целият параграф.“

Моля г-да народните представители, които са съгласни с това предложение на народния представител г-н х. Атанас Попов да вдигнат ръка.

Магда Димитрова Тошкова (к): (Към Цветан Максимов) Гласувайте! Защо не гласувате? Нали вие го предлагате!

Цветан Максимов (ЗНП): Аз не съм го предложил. Аз съм свосободен да имам мнение. Не съм вързан.

От мнозинството: Е-е-й!

Председател Васил Коларов: Никой не гласува за това предложение.

Предложението се отхвърля.

Пристъпваме към гласуване предложението на народния представител г-н Петър Божинов: (Чете) „8. Министерство на земеделието и държавните имоти. Зачичват се параграфи 61 и 65.“

Моля г-да народните представители, които са съгласни с предложението на народния представител г-н Петър Божинов, да се заличат казаните параграфи, да вдигнат ръка. Никой не гласува за това предложение. Отхвърля се.

Един от мнозинството (Към Цветан Максимов) Защо не гласува ваш? (Оживление)

Цветан Максимов (ЗНП): Аз си имам мое мнение. (Глъчка)

Председател Васил Коларов: Пристъпваме към гласуване на второто предложение от народния представител г-н Петър Божинов: (Чете) „9. Министерство на народното здраве. Зачичват се параграфи 4, 10, 12, 15 и 31. Намалява се исканият кредит по § 13-а на 30.000.000 лв.“

Моля г-да народните представители, които са съгласни с това предложение на народния представител г-н Петър Божинов, да вдигнат ръка. Никой не вдига ръка. Предложението се отхвърля.

Министър д-р Иван Стефанов: Нека се отбележи обаче, че опозицията е предложила да се отхвърлят най-необходимите кредити за храна и легла на болните деца предимно от епидемията „скарлатина.“ (Възгласи „Позор!“ от мнозинството)

Цветан Максимов (ЗНП): Недейте, г-н Стефанов, с този език!

Председател Васил Коларов: (Звъни) Не прекъсвайте, моля

Има предложение от народния представител Петко Стоянов по п. 11 от законопроекта — по бюджета на Министерството на информацията и на изкуствата. Г-н Петко Стоянов предлага да се заличи § 60-а — „За довършване възстановяването на разрушеното от бомбардировки студио — София; реконструкция и разширяване на студио и предавателите в София, Варна и Стара-Згора — 4.500.000 лв.“

Цола Драгойчева (к): И това не искат!

Председател Васил Коларов: Моля г-да народните представители, които са съгласни с това предложение на народния представител Петко Стоянов, да вдигнат ръка. Никой не гласува. Събраниято не приема.

Министър д-р Иван Стефанов: И това е една „културна“ проява на опозицията — да не се възстановяват нашите така малки и слаби радиостанции! Много ще бъде културата на българския народ!

Илия Игнатов (к): И то е един професор го предлага!

Председател Васил Коларов: Ще поставя на гласуване член единствен от разглеждания законопроект, както биде докладван от докладчика на комисията.

Моля г-да народните представители, които са съгласни с член единствен на законопроекта, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраниято приема. (Ръкоплескания от мнозинството)

Пристъпваме към точка трета от дневния ред:

Второ четене на законопроекта за изменение и допълнение на закона за гербовия налог.

Моля г-на докладчика на комисията да докладва законопроекта.

Докладчик Кирил Лазаров (к): Г-жи и г-да народни представители! Финансовата комисия разгледа този законопроект и направи известни поправки, които ще ви бъдат доведени до знание на съответното място. (Чете)

„ЗАКОН

за изменение и допълнение на закона за гербовия налог“

Председател Васил Коларов: Моля г-да народните представители, които са съгласни с заглавието на законопроекта, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраниято приема.

Докладчик Кирил Лазаров (к): (Чете)

„§ 1. Размерът на простия гербов налог за всички книжа и документи, подлежащи на обгербване, предвидени в закона за гербовия налог и други закони се увеличава с 50% от досегашния му размер

Забележка. Гербовият налог в нов размер 9 лв. става 10 лв.“

Председател Васил Коларов: Моля г-да народните представители, които са съгласни с § 1, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраниято приема.

Докладчик Кирил Лазаров (к): (Чете)

„§ 2. В чл. 7, алинея втора, цифрата 10.000 лв. става на 50.000 лв.“

Председател Васил Коларов: Моля г-да народните представители, които са съгласни с § 2, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраниято приема.

Докладчик Кирил Лазаров (к): (Чете)

„§ 3. Създава се нов

Чл. 10а: „Преводи, преписи, копия и извлечения от книгата, изброени в чл. 10, алинея първа, издавани от държавни, общински, автономни и обществени учреждения в частен интерес, независимо от обгербването им по предшествувашия член, се обгербват с 20 лв. за всяка ръкописна, печатна, отлитографирана страница или част от страница.“

Председател Васил Коларов: Моля г-да народните представители, които са съгласни с § 3, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраниято приема.

Докладчик Кирил Лазаров (к): (Чете)

„§ 4. В чл. 26, т. 3, буква „а“, изречение първо след думата „интерес“ точката става запетая и се добавят думите „в брой или по сметка.“ Второто изречение се заличава.“

Комисията прибави към този параграф следната нова алинея: (Чете)

„В същия член и точка, буква „б“ и нейните разпоредби се отменяват.“

Председател Васил Коларов: Моля г-да народните представители, които са съгласни с § 4 и прибавената нова алинея от комисията, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраниято приема.

Докладчик Кирил Лазаров (к): (Чете)

„§ 5. Чл. 28 се изменя:

„С гербова марка от 3 лв. за всеки 1.000 или част от 1.000 лв. се обгербват:

а) Фактури и сметки, издавани в страната за продажба на стоки (готови или подлежащи на последващо изработване) и електрическа енергия, без или с погасителни разписки. Тия до 50 лв. включително, не се обгербват.

б) Издаването на фактури или сметки е задължително, ако сумата е над 1.000 лв. При продажби на електрическа енергия от общини или общински предприятия не е задължително издаването на фактури или сметки, но в този случай разписките се обгербват по размера на фактурите.

в) Задължително е ежедневното издаване на обгербвани фактури, за обща сума на извършените през деня, по занаят, продажби до 1.000 лв. включително, ако за тези продажби не са издадени отделни обгербвани фактури. Амбулантните търговци, по смисъла на чл. 26 от наредбата-закон за уреждане на вътрешната търговия, държавните, държавно-автономните и общинските учреждения и стопански предприятия се освобождават от задължително издаване на фактури, за извършените през деня продажби до 1.000 лв. включително.

г) За покупките, извършвани от държавни, общински, автономни и обществени учреждения, въз основа на надлежно обгербвани договори, издадените фактури или сметки се обгербват по чл. 18, т. 16, ако обаче съдържат и погасителни разписки, те се обгербват само съгласно с чл. 26, т. 3, буква „а.“

д) От задължително издаване на фактури или сметки се освобождават:

а) физическите лица-производители за непосредствено извършваните от тях продажби на собствени земеделски или скотовъдни произведения, освен ако тия продажби се извършват в магазини или складове;

б) покупко-продажбите, задължително регистрирани в стоковите борси;

в) продажбите, извършвани от държавни и държавно-автономни учреждения, с изключение на държавните мина, Дирекция за закупуване и износ на зърнени храни, Българската земеделска и кооперативна банка, както и държавните и държавно-автономните стопански предприятия, организирани на началата на самоиздръжка;

г) продажбите, извършвани от Българската земеделска и кооперативна банка, за сметка и риск на държавата;

д) продажбите на обандеровани тютюнови изделия, извършвани от препродавачи (търговци), и

е) продажбите на земеделски и превозни машини, чието превърляне задължително се извършва с нотариален акт.

ф) Фактурите по букви „в“, „г“, „д“ и „е“, чието издаване не е задължително, не се обгербват, ако бъдат издадени.

г) Когато стоката се праща във вътрешността на страната за продажба на консигнация, задължително издаване на обгербвана, съгласно настоящия член фактура, се извършва най-късно в петдневен срок след получаване отчитането на извършените продажби, върху общата сума на същите.

д) Когато се продават стоки на лица или фирми със седалище в чужбина издаваните им фактури не се обгербват, но следващият се по настоящия член гербов налог за тия продажби се събира в митниците, при износа на стоките независимо от гербовия налог за декларациите. Така се постъпва и при износа на стоки в чужбина на консигнация. Гербовият налог се събира върху стойността, определена от Дирекцията за митниците.

е) Сметките, издавани съгласно закона за контрола на златни и сребърни предмети и на търговията с тях, се обгербват по правилата на фактурите.

ж) Задължително издаваните фактури се съхраняват от продавача и купувачите — търговци, индустриалци и занаятчии пет години от деня на издаването им.“

Председател Васил Коларов: Моля г-да народните представители, които са съгласни с § 5, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраниято приема.

Докладчик Кирил Лазаров (к): (Чете)

„§ 6. В чл. 30, т. 1, алинея втора, думата „при“ се заменя с „в същия срок от“.“

Председател Васил Коларов: Моля г-да народните представители, които са съгласни с § 6, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраниято приема.

Докладчик Кирил Лазаров (к): (Чете)

„§ 7. В чл. 51:

а) алинея първа, на края на първото изречение, точката става запетая и се прибавя: „важещи за един, от които единият остава към талона (у издателя), а другият задължително се предава на купувача.“

б) алинея втора се изменя:

„Фактури и сметки за извършени покупки от държавни, общински и автономни учреждения и обществени учреждения, които са задължени да се отчитат пред държавни учреждения, се издават по начина, указан в предшествувашата алинея, като гербовите марки се залепват и унищожават съгласно чл. 43, върху екземпляра, който се предава на учреждениято, а у продавача остава към талона необгербваният екземпляр и на него се отбелязва, с датирания и подписания бележка, с колко е обгербван екземплярът, предаден на учреждениято.“

в) след алинея втора се прибавят нови алинеи трета и четвърта със следното съдържание:

„Издаването на фактури и сметки съгласно чл. 28 става задължително от талон, който се номерира, прошнурова, заверява и регистрира в съответното данъчно управление или община, ако няма данъчно управление в населеното място, гдето продавачът упражнява занаятието си. Фактурите се номерират последователно, написват по реда на извършените продажби и задължително подписват от издателя. Фактурата за извършените през деня продажби до 1.000 лв. включително се издава последна, като свободният (необгербван) екземпляр остава към талона, заедно с обгербвания такъв.“

г) Предвидените по предшествувашите алинеи правила за издаване на фактури и сметки от държавни, общински и държавно-автономните учреждения и предприятия, не са задължителни, за последните, но издадените от тях разписки, квитанции и др. се обгербват като фактури;

д) алинея трета се заличава.“

Председател Васил Коларов: Моля г-да народните представители, които са съгласни с § 7, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраниято приема.

Докладчик Кирил Лазаров (к): (Чете)

„§ 8. Чл. 67 глътата „от 100 до 500 лв.“ става „от 500 до 2.000 лв.“

Председател Васил Коларов: Моля г-да народните представители, които са съгласни с § 8, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Кирил Лазаров (к): (Чете)

„§ 9. Чл. 68 глобата „10 лв.“ става „50 лв.“

Председател Васил Коларов: Моля г-да народните представители, които са съгласни с § 9, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Кирил Лазаров (к): (Чете)

„§ 10. Чл. 69 глобата „1.000 лв.“ става „5.000 лв.“, а глобата „100 лв.“ — „500 лв.“

Председател Васил Коларов: Моля г-да народните представители, които са съгласни с § 10, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Кирил Лазаров (к): (Чете)

„§ 11. Чл. 70 се изменя:

„За неспазване разпореденията на чл. 51 и за неиздаване задължителните фактури или сметки, съгласно чл. 28, виновните се наказват:

а) при издаване на фактури или сметки от незаверен талон, с глоба 100 лв. за всяка издадена фактура или сметка;

б) за предсрочното унищожаване на издадени фактури или сметки — с глоба 10.000 до 50.000 лв.;

в) за неиздаване на задължителни фактури или сметки (чл. 28) — с глоба 500 до 5.000 лв. за всяка отделна продажба, която глоба не може да бъде по-малка от тази, предвидена в чл. 65, буква „б“, а освен това, същите плащат и следва се гербов налог. При ново констатиране на такива нарушения, извършени след откриване на първите — с обща глоба от 20.000 до 100.000 лв. и освен това с глоба от 2.000 до 10.000 лв. за всяка отделна продажба;

г) за предсрочно унищожение от купувачи — търговци, индустриалци или занаятчии на необгербваните екземпляри от фактури — с глоба от 100 до 1.000 лв. за всеки отделен случай;

д) за отказ на продавача да издаде и предаде на купувача задължително издаваните фактури или сметки — с глоба 1.000 лв. за всеки отделен случай.“

Председател Васил Коларов: Моля г-да народните представители, които са съгласни с § 11, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Кирил Лазаров (к): (Чете)

§ 12. Чл. 71, алинея първа, глобата „100 до 500 лв.“ става „от 500 до 2.000 лв.“ и „от 1.000 до 10.000 лв.“ на „от 5.000 до 50.000 лв.“

Председател Васил Коларов: Моля г-да народните представители, които са съгласни с § 12, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Кирил Лазаров (к): (Чете)

„§ 13. Чл. 72, глобата „от 1.000 до 3.000 лв.“ става „от 5.000 до 10.000 лв.“

Председател Васил Коларов: Моля г-да народните представители, които са съгласни с § 13, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Кирил Лазаров (к): (Чете)

„§ 14. В чл. 80:

а) след алинея първа се прибавя нова алинея втора:

„Който издаде фактура с невярно съдържание или преправи такава, за да набави за себе си или за друго противозаконна имотна облага, се наказва съгласно чл. 354 и следващите от наказателния закон. Фактурите и сметките, издадени задължително, съгласно чл. 28 по отношение наказанията, се приравняват на официални документи.“

Алинея втора, става алинея трета.“

След подробно обсъждане комисията сметна, че може да се смекчи санкцията, която се предвижда по този параграф и вместо да се налагат наказания по чл. 354 и следващите от наказателния закон, да се налагат наказания по чл. 352 и следващите от наказателния закон. Затова вместо по чл. 354, който предвижда 10 години строг тъмничен затвор, комисията прие, наказанията да се налагат по чл. 352, който предвижда до 5 години затвор, т. е. комисията замени „чл. 354“ с „чл. 352“.

Председател Васил Коларов: Народният представител д-р Георги Петков предлага на § 14 да се даде нова редакция в смисъл: (Чете) „Който издаде фактура с невярно съдържание, или преправи такава, за да набави за себе си или за друго противозаконна имотна облага, се наказва съгласно чл. 352 и следващите от наказателния закон или глоба до 100.000 лв.“

Поставям на гласуване предложението на комисията.

Моля г-да народните представители, които са съгласни с § 14, така както биде докладван от г-н докладчика на комисията, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Предложението на народния представител г-н д-р Георги Петков не поставям на гласуване, понеже с вотирване предложението на комисията вярно се изчерпва.

Докладчик Кирил Лазаров (к): Комисията прибави нов § 15 със следното съдържание: (Чете)

„§ 15. В група X, точка пета, буква „а“ от отдел Б. Особени правила на приложението към чл. 32, точка втора, на закона се изменя така:

„Установяващи срочни, безсрочни и сиротски влогове.“

Председател Васил Коларов: Които са съгласни с § 15, така както биде докладван от г-н докладчика и както е приет от комисията, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Кирил Лазаров (к): § 15 става 16. (Чете)

„§ 16. Настоящият закон влиза в сила 15 дни след обнародването му в „Държавен вестник“.

Председател Васил Коларов: Моля г-да народните представители, които са съгласни с § 16, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Минаваме към точка четвърта от дневния ред:

Попълване бюрото на събранието с един подпредседател.

За проверители при провеждане на избора посочвам народния представител Павел Цолов. . .

Обаждат се: Него го няма.

Председател Васил Коларов: Тогава посочвам за проверители народните представители Тодор Живков, Нисим Исаков и Иван п. Димитров.

Моля г-на секретаря да извиква по списък г-да народните представители, за да гласуват.

(Временният секретар Тодор Тихолов извиква по списъка имената на народните представители, които отиват при преброятелите Иван п. Димитров, Тодор Живков и Нисим Исаков и пускат бюлетините си в урната)

Д-р Александър Георгиев Бонкин (отсъства), Александър Георгиев Найденов (отсъства), Александър Димитров Петров (отсъства), Александър Миленов Иванов, Александър Хараламбиев Ковачев, Александър Христов Оббов (отсъства), Алекс Гогов Бонев, Али Бекиров Чепчиев, Ана Стоянова Милчева, Ана Ченкова Розенберг, Анани Николов Ангелов, Анастас Атанасов Циганчев (отсъства), Анастас Петров Мирчев, Анастасия Атан. Каварджикова, Анастасия Василева Вълкова, Анастасия, Ангел Георгиев Държански (отсъства), Ангел Георгиев Тишевишки (отсъства), Ангел Димитров Бъчваров, Ангел Иванов Коев, Ангел п. Илиев Ангелов, Ангел Петров Крайчев, Ангел Стоев Бълев, Андрей Михайлов Андреев (отсъства), Андрей Пенев Делев (отсъства), Антон Танев Югов (отсъства), Асен Александров Бозаджиев, Асен Атанасов Попов, Асен Павлов Баев (отсъства), Асен Александров Стамболийски (отсъства), Асен Тодоров Чапкънов, Асен Тончев Паянгов (отсъства), Асен Христов Николов (отсъства), Атанас Атанасов Николов, Атанас Димитров Добревски (отсъства), Атанас Драгиев Атанасов, Атанас Иванов Лерински (отсъства), Атанас Колев Биволарски, Атанас Кънчев Минков, Атанаска Емануилова Георгиева, х. Атанас Попов Панайотов (отсъства), Ахмед Хюсеинов Якубов, Бялял Мурадов Дурмазов (отсъства), Благой Николов Панайотов (отсъства), Боно Пенчев Митев, Борис Ангелов Костов, Д-р Борис Владимиров Ненов (отсъства), Борис Георгиев Бонов, Борис Илиев Чанджиев (отсъства), Борис Костадинов Бумбаров (отсъства), Борис Маринов Атанасов, Борис Николов Стоев (отсъства), Борис Стефанов х. Матеев, Борис Тасков Томов, Борис Тачев Анчев, Бочо Илиев Бочев, Васил Василев Диков, Васил Димитров Павурджиев, Васил Иванов Василев (отсъства), Васил Иванов Мавриков, Васил Петков Василев (отсъства), д-р Васил Петков Ханджиев (отсъства), Васил Петров Коларов, Васил Ташев Караджов (отсъства), Васил Христов Анев, Васил Христов Милушев, Венера Стоянова Клинчарова, Веселин Димитров Герев, Веселин Михайлов Дашин, Вида Димитрова Василева (отсъства), Витан Цветанов Андреев, Витко Иванов Цветков (отсъства), Вичо Атанасов Начев (отсъства), Владимир Димчев Христов, Владимир Лазаров Арнаудов, Владимир Томов Поптомов (отсъства), Влаис Власев Власовски, Вълко Велев Червенков, Вълко Цанков Ненков (отсъства), Д-р Вяра Димитрова Златарева, Вяра Димитрова Каляшка, Вяра Костова Македонска, Вяра Начева Люцканова, Гани Радев Костов, Ганчо Минев Ганчев (отсъства), Ганю Златинов Ванчев (отсъства), Генчо Райков Генов, Георги Александров Божков, Д-р Георги Атанасов х. Генов, Георги Атанасов Хълчев, Георги Василев Божилов (отсъства), Георги Великов Данков, Георги Връбчев Георгиев, Георги Григоров Димитров, Георги Дамянов Първанов (отсъства), Георги Драгиев Тодоров, Георги Желев Генов, Георги Йорданов Илчев (отсъства), Георги Колев Илиев (отсъства), Георги Колев Петков (отсъства), Георги Костадинов Костов, Георги Кръстев Динев (отсъства), Георги Марков Дамянов (отсъства), Георги Миндев Хайдутов, Георги Михайлов Георгиев, Георги Михайлов Димитров (Народните представители от мнозинството стават прави и продължително ръкожескат). Георги Михайлов Добрев (отсъства), д-р Георги Петков Георгиев (отсъства) д-р Георги Славчев Георгиев (отсъства) Георги Стойчев Звирягов, Георги Тодоров Малинов, Георги Трайков Гириовски, Георги Христов Босолов, Георги Христов Даскалов, Георги Христов Попиванов, Георги Цанков Веселинов, Георги Чанков Иванов, Горан Ангелов Костадинов, Господин Гочев Димов, Господин Димов Господинов (отсъства), Господин Пеев Милков, Гочо Грозев Митев, Гочо Нейков Терзиев, Груди Атанасов Димитров (отсъства), Грую Христов Папукчиев, Дамян п. Христов Попов (отсъства), Данчо Кънев Димитров (отсъства), Дара Христова Михайлова, Деню Николов Попов (отсъства), Димитър Бузов Димитров, Димитър Ганев Върбанов, Димитър Георгиев Запрянов, Ди-

митър Димов Димитров, Димитър Иванов Захариев, Димитър Иванов Райков, д-р Димитър Иванов Хаджиев, Димитър Йорданов Чорбаджиев, Димитър Константинов Греков (отсъства), Димитър Манолов Нейков (отсъства), Димитър Милков Димитров, Димитър Михайлов Паунов, Димитър Ненов Ганчев, Димитър Николов Котев, Димитър Николов Памуков, Димитър Панайотов Иванов, Димитър Стоименов Стоичков (отсъства), Димитър Стоянов Ангелов (отсъства), Димитър Трифонов Петров (отсъства), Димитър Цветков Пенев (отсъства), Димо Костадинов Атанасов (отсъства), Димо Тотев Казасов, д-р Диню Иванов Гочев (отсъства), Динчо Хубенов Ферелиев, Диню Тодоров Станчев, Динчо Тодоров Стоянов (отсъства), Добри Колев Терпешев, Добри Стоянов Бодуров (отсъства), Дойчо Илиев Чолаков, Донио Минчев Сербезов (отсъства), Дончо Досев Дончев, Дочо Петров Шипков, Драган Петров Стоянов, Евлоги Алексков Величков, Екатерина Стефанова Аврамова, Елена Генчева Гавраилова, Елена Илиева Костадинова, Елисавета п. Ант. п. Александрова (отсъства), Емил Антонов Ангелов (отсъства), Емилия Атанасова Живкова, Енчо Стайков Стайков (отсъства), Ефрем Митев Джонов (отсъства), Жейка Генова Хардалова, Желю Иванов Тончев, Желязко Стефанов Петров, Живко Митов Живков, Запрян Костадинов Джонгов (отсъства), Запрян Ташев Запрянов, Захари Христов Захариев, Здравко Стефанов Митовски (отсъства), Иван Анденов Текемски (отсъства), Иван Андреев Петков, Иван Василев Митов (отсъства), Иван Георгиев Копришков (отсъства), Иван Гергов Николов (отсъства), Иван Димитров Станков (отсъства), Иван п. Димитров п. Иванов, Иван Евтимов Тренчев, Иван Златев Антонов, д-р Иван Иванов Пашов, Иван Йорданов Попов, Иван Костадинов Делев, Иван Костов Чонос (отсъства), Иван Неделчев Дуков (отсъства), Иван Никол Гутев, Иван Николов Бешев, Иван Николов Зурлов (отсъства), Иван Николов Масларов, Иван Пенчев Генов, Иван Петков Кшмеров, Иван Рангелов Пешев (отсъства), д-р Ива Стоянов х. Матеев, Иван Стойков Мамриев, Иван Стоянов Наков, Иван Христов Костов (отсъства), Иван Христов Тодоров, Иван Христов Чуков (отсъства), Иван Цветанов Гинчев (отсъства), д-р Игнат Емануелов Игов, Израел Барух Майер, Илия Атанасов Ставрев, Илия Бонев Радков, Илия Вълчев Маринов, Илия Добрев Илиев, Илия Николов Игнатов, Илия Тодоров Бояджиев, Исмаил Халил Сарходжов, Йордан Александров Петков, Йордан Георгиев Попов, д-р Йордан Дончев Чернев, Йордан Иванов Катранджиев, Йордан Йорданов Костов, Йордан Методиев Ковачев (отсъства), Йордан Неделчев Чобанов, Йордан Панайотов Иванов (отсъства), Йордан Русев Йорданов (отсъства), Йордан Стефанов Маргенов Йорданка Славова Долапчиева, Калю Малев Калев (отсъства) Камен Горанов Червешки, Камен Христов Генчев (отсъства), Кимон Георгиев Стоянов (отсъства), Кирил Василев Клисурски (отсъства), д-р Кирил Георгиев Драмалиев (отсъства), Кирил Георгиев Лазаров, Кирил Йосифов Попов (отсъства), Кирил Пешев Николов, Кирил Христов Милев, д-р Константин Минков Мичев (отсъства), Константин Панчев Шолов (отсъства), Константин Русинов Динчев Коста Андреев Лулчев (отсъства), Коста Райнов Крачанов, Коста Спасов Гицов, Костадин Велев Денев (отсъства), Костадин Ганев Димов, Костадин Лазаров Кожухаров, Костадин Кръстев Диклиев, Костадин Стефанов Горбанов (отсъства), Кочо Георгиев Бонев (отсъства), Крум Димитров Славов (отсъства), Крум Миланов Рангелов, Крум Милчишев Илиев (отсъства), Крум Павлов Кюджиков (отсъства), Кръстан Лашов Раковски, Кръстю Георгиев Стойчев, Кръстю Димитров Недков, Кръстю Желязков Добрев, Кръстю Николов Кръстев, Кръню Георгиев Вълков (отсъства), Лалю Василев Ганчев, Лалю Георгиев Ширков, Любен Боянов Боянов (отсъства), Любен Владимир Дамьянов, Любен Тодоров Гумнеров, Любомир Велчев Казаков, Любомир Иванов Коларов (отсъства), Людмила Стоянов Златаров, Магда Димитрова Тошкова, Макра Генкова Гюлева, Махалил Стоянов Вълков, Мано Пейков Манов, Манол Златков Ангелов, Мара Митева Станева, Мария Лицев Тодоров (отсъства), Мария Стоянов Шиваров, Мария Тинчев Маринов (отсъства), Марко Пенчев Попов (отсъства), Мата Янчева Тюркеджиева (отсъства), Милан Данев Димов (отсъства), Минчо Дойчев Минчев, д-р Минчо Нейчев Колев, Минчо Панов Минчев (отсъства), Минчо Петров Драндаревски (отсъства), Митю Иванова Седев (отсъства), Михаил Карлев Дулев, Михаил Неков Динев, Михаил Петров Попов, д-р Михаил Попов Геновски, Михаил Ташков Михайлов (отсъства), Младен Иванов Биджов, Младен Миков Големански (отсъства), Мустафа Хасанов Изетов, Мустафа Юмеров Билялов, Неделчо Пандов Костов, Неделчо Янков Шарабов, Недко Колев Ботев (отсъства), Недю Георгиев Жеков, Недялка Петкова Душкова, Недялко Атанасов Мочуров (отсъства), Недялко Пенков Переновски, д-р Ненчо Николаев Пенев, Никола Алексиев Николов (отсъства), Никола Ангелов Разлогичков, Никола Димитров Балканджиев, Никола Димитров Петков (отсъства), Никола Евтимов Гавраилов, Никола Колев Минчев, Никола Маринов Ковачев (отсъства), Никола Павлов Дрънговски (отсъства), д-р Никола Христов Кръшков, Никола Христов Палагачев (отсъства), Никола Янев Попов, Николай Друмев Титков, Кино Манолов Петков (отсъства), Нинко Стефанов Вяишки, Нисим Азрия Исакон, Павел Цолов Петков (отсъства), Панчо Жеков Панев, Пеко Петров Таков, Пело Иванов Пеловски (отсъства), Пенка Цветанова Цветанова, Пенчо Василев Маджаров, д-р Пенчо Стоянов Костурков, Петко Андреев Стоичев (отсъства), Петко Благов Реджаков (отсъства), Петко Георгиев Кунин (отсъства), Петко Декон Нинов (отсъства), Петко Димитров Петков (отсъства), Петко Иванов Търпанов (отсъства), Петко Иванов Фангов (отсъства), Петко Лалов Петков (отсъства), Петко Пеев Петров, Петко Петров Арабаджиев (отсъства), Петко Христов Стоянов (отсъства), Петра Иванова Костадинова, Петър Анастасов Георгиев (отсъства), д-р Петър Антонов Дертлиев (отсъству-

ва), Петър Божинов Трифонов (отсъства), д-р Петър Георгиев Пачев, Петър Дешков Цвятков, Петър Димов Бабаков, Петър Иванов Бомбов, Петър Иванов Братков (отсъства), Петър Иванов Запрянов, Петър Йовчев Бобчев, Петър Йорданов Ковачев, Петър Каменов Паунов, Петър Константинов Коев (отсъства), Петър Николов Сърбински (отсъства), Петър Попиванов Николов, д-р Петър Попсапов Тодоров (отсъства), Петър Русев Пейчев (отсъства), Петър Тодоров Митков, Петър Тодоров Панайотов, Петър Томов Пергелов, Петър Янчев Станков, Първа Димитрова Цвяткова, Рада Йорданова Ноева, Раденко Рангелов Вадички, Радия Найленов Драгчев (Ръкоплекскания от мнозинството) Радия Христов Рачев (отсъства), Райко Дамьянов Райков, Рангел Василев Даскалов (отсъства), Ранчо Арменчев Кеменчеджиев, д-р Рачо Ангелов Генчев (отсъства), Рачо Йонков Домусчиев (отсъства), Рубен Аврамов Леви, Руся Петкова Господинова, Сабри Афуз х. Мехмедов (отсъства), Сава Атанасов Дълбоков (отсъства), Светла Райкова Даскалова (отсъства), Серги Георгиев Златанов (отсъства), Слав Иванов Баджаков (отсъства), Слави Петков Пушкаров (отсъства), Сотир Колев Георгиев, Слад Найленов Недков (отсъства), Спас Николов Христов (отсъства), Спас Христов Спасов, Спас Цонков Маринов, Спаска Георгиева Воденичарска, Сребро Иванов Бабаков, Стамо Костадинов Камаринчев, Станка Иванова Димитрова (отсъства), Станка Христова Димитрова, Станю Василев Попов, Станю Коев Станев (отсъства), Стела Димитрова Благоева (отсъства) Стефан Георгиев Димитров (отсъства), Стефан Иванов Бакърджиев, Стефан Тодоров Ковачев, Стефан Тончев Хинов (Ръкоплекскания от мнозинството), Стефан Цанов Осиковски (отсъства), Стоичко Наков Рамков, Стойне Христов Лисийски, Стойно Стойнов Гяуров, Стою Иванов Неделчев (отсъства), Стоян Ангелов Кърлов (отсъства), Стоян Атанасов Паликрушев, Стоян Атанасов Сюлемезов, Стоян Божков Георгиев (отсъства), Стоян Гюров Иванов, Стоян Жеков Гагов (отсъства), Стоян Нешев Петровски, Стоян Николов Попов (отсъства), Стоян Павлов Делчев, Стратия Скерлев Сидеров (отсъства), Тапо Цолов Димитров (отсъства), Тачо Колев Даскалов (отсъства), Титко Николов Черноколев (отсъства), Тодор Атанасов Танев, Тодор Василев Кордовски, Тодор Димитров Павлов (отсъства), Тодор Иванов Иванов (отсъства), Тодор Иванов Гичев (отсъства), Тодор Иванов Найленов, Тодор Киров Йоцов (отсъства), Тодор Михайлов Самодумов, Тодор Савов Личев, Тодор Стоянов Лазаров (отсъства), Тодор Тихолов Лалов, Тодор Христов Живков, Тодор Янакиев Тодоров, Тодора Иванова Коева (отсъства), Тончо Тонев Тонев (отсъства), Тоню Бонев Желев (отсъства), Трайчо Костов Джунев (отсъства), Трифон Кунев Бояджиев (отсъства), Трифон Тодоров Йорданов, Филип Ангелов Гяуров (отсъства), Хафуз Ибраим Билял Генджиев (отсъства), Христо Генов Илиев (отсъства), Христо Георгиев Джонджоров (отсъства), Христо Георгиев Куртев, Христо Георгиев Попов (отсъства), Христо Константинов Гюлеметов, Христо Константинов Пунев (отсъства), Христо Минчев Каркъмов (отсъства), Христо Николов Стоянов (отсъства), Христо Николов Юруков, Христо Трифонов Лилков (отсъства), Цанко Григоров Маринов, Цанко Нейков Козлов, Цветан Атанасов Георев, Цветан Велчев Гаджовски (отсъства), Цветан Маринов Капитанов, Цветан Николов Максимов, Цветана Прокопиева Кирачнова, Цола Ниичева Драгойчева, Цоло Кръстев Каменов, Черню Делчев Чендов, Черню Николов Праматаров, Юсеин Алиев Шолев (отсъства), Юсени Еминов Имамев (отсъства), Яна Георгиева Манева, Яни Илиев Янев, Янко Атанасов Димов (отсъства), Янчо Георгиев Деведжиев, Янко Димитров Костадинов, Янко Киряков Петков, Янко Марков Спасов, Янко Стоянов Комитов.

(След приключване на гласоподаването)

Председател Васил Коларов: (Звъни) Г-жи и г-да народни представители! Ще ви съобща резултата от гласуването. Гласували са всичко 277 народни представители. От тях за Петър Каменов Паунов са подадени 253 бюлетини — повече от половината. Прочее, обявява се за избран за първи подпредседател Петър Каменов Паунов. (Бюрото, всички министри и всички народни представители от мнозинството стават прави и ръкоплекат, докато новоизбраният подпредседател заема мястото си)

Избраният подпредседател Петър Каменов Паунов следва да положи предвидената клетва. Моля всички г-да народни представители на станат прави.

(Бюрото, всички министри и всички народни представители от мнозинството стават прави. Председателят Васил Коларов прочете и подпредседателят Петър Каменов Паунов повтаряше след него следната клетва:

„Къдна се в името на народа и на Народната република България, че ще им служа предано и всеотдайно, че в своята дейност като член на Председателството на Великото народно събрание, придобило временно прерогативите на държавен глава, ще имам пред очи само общонародните и държавни интереси и ще положа всички усилия за защита свободата и независимостта на родината.

Заклевам се!“

(Ръкоплекскания от народните представители от мнозинството)

Цветан Максимов (ЗНП): Господин председателю! Моля да се прочете моята бюлетина с лозунг.

От мнозинството: Е-й-й! (Смях)

Цола Драгойчева (к): Ще създаваме на предател трибуна!

Председател Васил Коларов: Ще определим дневния ред за следващото заседание на Великото народно събрание.

За да се ладе възможност на конституционната комисия да изработи проекта на конституцията, а така също, за да се даде възможност на правителството да приготви бюджетопроектите за идущата година, предлагам следващото заседание на Великото народно събрание да се състои на 15 януари 1947 г. в 3 ч. сл. пладне, съб следния дневен ред: (Чете)

„Одобрение предложенията:

1. За одобрение 24-то постановление на Министерския съвет. Взето в заседанието му от 3 октомври 1946 г., протокол № 125 — относно износ на 900 кгр. експортни цигари от Дирекцията на радиоразпръскването с 1.300 лв. бандеролно право на 1 кгр.
2. За одобрение 14-то постановление на Министерския съвет. Взето в заседанието му от 9 октомври 1946 г., протокол № 129 — относно разрешаването на безмитен внос на 1.200 тона картон за местната цигарна индустрия.
3. За одобрение 25-то постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му от 4 ноември 1946 г., протокол № 134 —

относно освобождаването от бандеролно право и други данъци и такси 800 кгр. експортни цигари.“

Има ли някое друго предложение? Няма.

Моля г-да народните представители, които са съгласни с така предложенния дневен ред, да гвятнат ръка. Министърство, Събранието приема.

Закривам заседанието.

(Закрито в 18 ч. 20 м.)

Председател: **ВАСИЛ П. КОЛАРОВ**

Секретари: { **ТОДОР ТИХОЛОВ**
ЕФРЕМ МИТЕВ

Началник на Стенографското отделение: **ТОДОР АНГЕЛИЕВ**